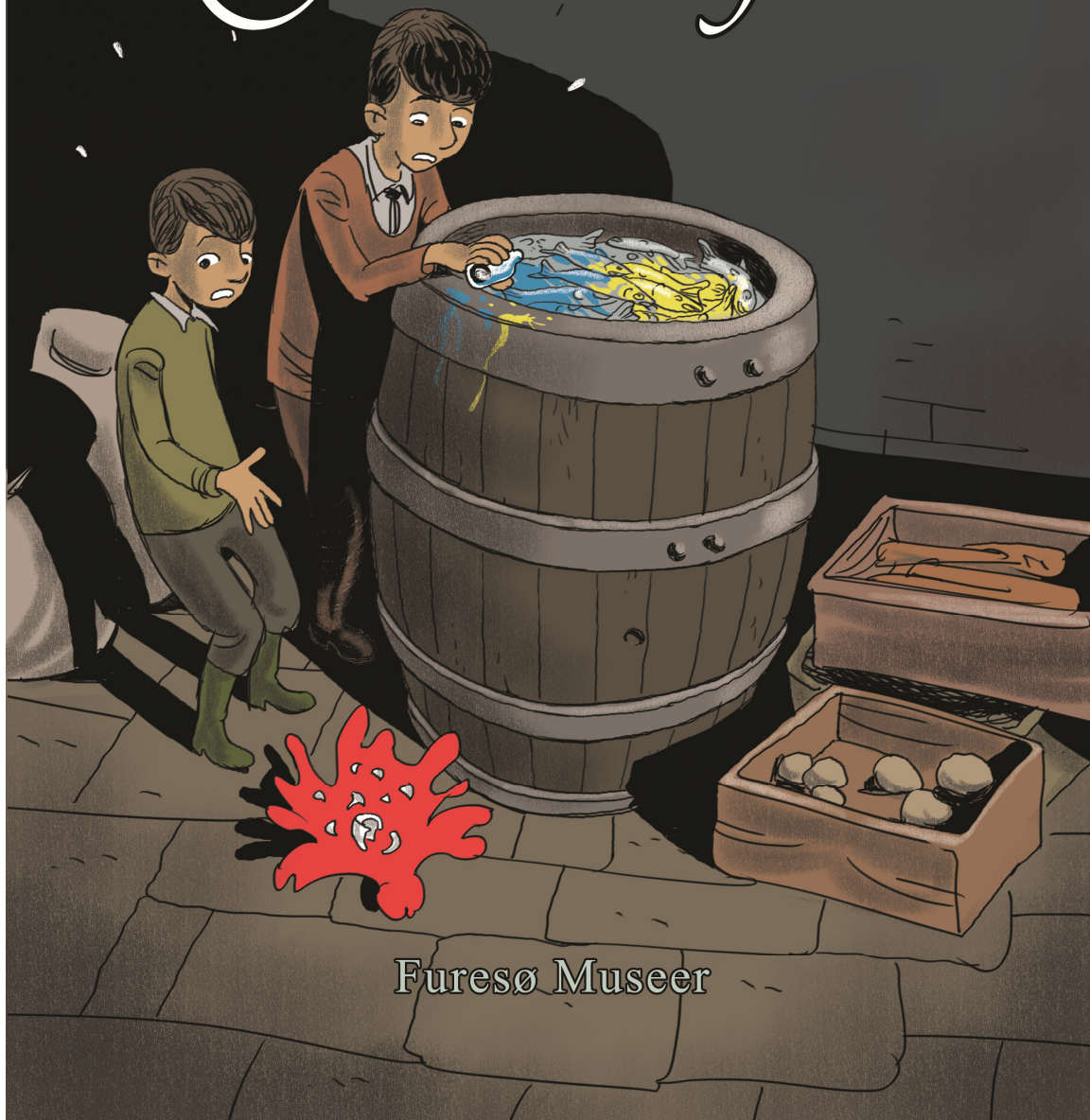

Helle S. Larsen

Gale streger

Furesø Museer

Gale Streger

Forfatter: Helle S. Larsen

Illustration: Lars Hornemann

© Forfatteren og Furesø Museer, 2013

Trykkeri: XL Print Aps

ISBN: 87-91140-24-2

Orddeling

Der er valgt en mekanisk orddeling, der følger de stavelsesdelingsregler, som børnene også skal bruge, når de på skrift skal dele ord.

Ga-le stre-ger

Har du prø-vet
at gø-re no-get,
du ik-ke måt-te?

Hvis man gør no-get,
man ikke må,
si-ger man,
at man la-ver "ga-le stre-ger".
Nog-le "ga-le stre-ger"

er slem-me.

An-dre "ga-le stre-ger"

er ik-ke så slem-me.

Hvor-dan er di-ne "ga-le stre-ger"?

Er de slem-me?

Ved du, om din far og mor

har la-vet "ga-le stre-ger",

da de var børn?

El-ler din far-far og far-mor,

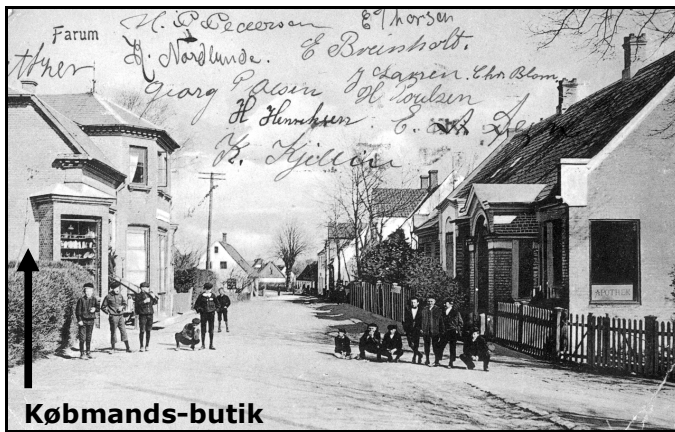
el-ler din mor-far og mor-mor?

Det kan godt væ-re sjovt

at spør-ge dem om,

hvil-ke "ga-le stre-ger",

de har la-vet,
da de var børn,
for "ga-le stre-ger"
er for-skel-li-ge
til for-skel-li-ge ti-der.

Karl Hen-rik og Bør-ge

Jeg kend-te en-gang,
to gam-le mænd.
De kun-ne væ-re di-ne ol-de-for-æl-dre
el-ler må-ske di-ne tip-ol-de-for-æl-dre.

De var så sø-de og ra-re,
at jeg næ-sten ik-ke kun-ne tro
at de hav-de la-vet "ga-le stre-ger",
da de var børn.

Men det hav-de de.

Nu skal du hø-re
om èn af de-res "ga-le stre-ger".

Den fo-re-gik om-kring 1925.

Men først vil jeg for-tæl-le dig
lidt om de to gam-le mænd.

Da de var børn,
bo-e-de de på Fa-rum Ho-ved-ga-de.

Her hav-de de-res far og mor
en køb-mands-bu-tik.

Det var en stor bu-tik,
for den-gang var der ik-ke
så man-ge for-ret-nin-ger i Fa-rum.
Der-for kun-ne man kø-be
man-ge for-skel-li-ge ting
hos køb-man-den.

De to dren-ge hed
Karl Hen-rik og Bør-ge.
De hav-de og-så to sto-re-sø-stre.

De hed Ka-ren og Ger-da.

En stor leg-e-plads

Den-gang var der ik-ke

fri-tids-hjem el-ler SFO,

så når bør-ne-ne fik fri fra sko-le,

gik de hjem og le-ge-de,

hvis der da ik-ke var no-get,

de skul-le hjæl-pe med.

Det var der tit.

Al-le børn hav-de no-get,

de skul-le hjæl-pe med der-hjem-me.

De-res mor ar-bej-de-de der-hjem-me.

De-res far ar-bej-de-de og-så hjem-me

el-ler et sted i lands-by-en,

så der var al-tid vok-sne
i nær-he-den,
hvis et barn hav-de brug for hjælp.
El-lers kla-re-de bør-ne-ne sig selv.

Bør-ne-ne kun-ne le-ge
i hu-se-ne og i ha-ver-ne
og på bon-de-går-de-ne.
Den-gang lå der sta-dig
Bon-de-går-de langs Ho-ved-ga-den.

De kun-ne lø-be rundt
til hin-an-den.
De be-hø-ve-de ik-ke
at væ-re ban-ge for bi-ler,
for der var næ-sten in-gen.

Der var kun et par ve-je,
og det var grus-ve-je.
Re-sten var sti-er.

Man kan si-ge,
at he-le lands-by-en
var de-res le-ge-plads.

Køb-man-dens la-ger

I hu-set med køb-mands-bu-tik-ken

var der og-så en kæl-der.

I kæl-de-ren var der man-ge rum.

I det stør-ste rum

hav-de køb-man-den sit la-ger.

Her stod al-le de va-rer,

der ik-ke var plads til

op-pe i bu-tik-ken.

Det var et spæn-den-de sted.

I-sær for børn.

Der var så me-get at se på.

Der var så me-get at rø-re ved.

Der var så man-ge go-de duf-te.

Men det bed-ste var,

at der var så man-ge ste-der,

hvor man kun-ne gem-me sig.

Bag ved tøn-der og kas-ser.

Bag re-o-ler og væg-ge.

Men bør-ne-ne måt-te kun

gå ind på la-ge-ret,

hvis de skul-le hen-te no-get

til de-res far.

De måt-te slet ik-ke le-ge der,

for der var så me-get,
der kun-ne gå i styk-ker.
Der måt-te hel-ler ik-ke bli-ve ro-det,
for så kun-ne køb-man-den
jo ik-ke fin-de det,
som han skul-le ha-ve op
i bu-tik-ken.
Nej, la-ge-ret var be-stemt ik-ke
et sted for børn.

Karl Hen-rik og Bør-ge hjæl-per til

Men nog-le gan-ge måt-te
Karl Hen-rik og Bør-ge
godt gå der-ned.
Det var,
når de skul-le hjæl-pe de-res far

med at hen-te var-er op.

Så sag-de han:

"Karl Hen-rik, kan du ik-ke li-ge

hen-te tre suk-ker-top-pe."

"Bør-ge, du skal gå ned på la-ge-ret

og hen-te to då-ser kiks.

Og dreng-e-ne vid-ste li-ge,

hvor alt stod,

så de kun-ne pi-le ned på la-ge-ret,

og vips hav-de de hen-tet det op,

som de-res far bad om.

Pen-ge-ska-bet

Da de blev lidt stør-re,
måt-te de og-så nog-le gan-ge
hen-te pen-ge op til de-res far.
I den e-ne en-de af la-ge-ret
var der et lil-le rum.

I det lil-le rum
var der in-de i mu-ren
et pen-ge-skab.

Her kun-ne dren-ge-ne
godt li-de at le-ge.
De kun-ne f.eks. le-ge
at de var på et skib,
der var på vej hjem
med en stor ki-ste om bord

fuld af guld og æ-del-sten.

De le-ge-de så,
at pen-ge-ska-bet var skat-te-ki-sten.
Plud-se-lig blev ski-bet for-fulgt
af sø-rø-ve-re,
og de måt-te kæm-pe
for at red-de ki-sten
med den sto-re skat.

Sild og frugt-farve

En dag sag-de Karl Hen-rik i-gen
til sin lil-le-bror Bør-ge,
at de skul-le gå
ned i la-ger-rum-met og le-ge.

De sneg sig ind på la-ge-ret
og li-ste-de hen til det lil-le rum.
Li-ge u-den for det lil-le rum
med pen-ge-ska-bet
stod den sto-re tøn-de med sild.
O-ven o-ver den
hang der en re-ol med hyl-der.

Hyl-der-ne var fyldt
med små fla-sker.

Det var frugt-far-ve,
gu-le og grøn-ne og rø-de far-ver.

Karl Hen-rik vil prø-ve no-get

Karl Hen-rik gik hen til hyl-den
med de små fla-sker.

Han tog en af dem
ned fra hyl-den,
og trak prop-pen af.

"Skul-le vi ikke ind
og vog-te skat-te-ki-sten?"
sag-de Bør-ge.

"Vent lidt," sag-de Karl Hen-rik.

"Jeg skal li-ge prø-ve no-get."

"Se den flot-te grøn-ne far-ve."

Skal vi ikke hæl-de den ned
til spe-ge-sil-de-ne?"
og så tog han lå-get
af tøn-den med sild
og vil-le til at hæl-de
den grøn-ne far-ve ned i tøn-den.

"Nej, nej, gør det ik-ke,"
gi-spe-de Bør-ge.

"Far bli-ver vred. Rig-tig vred.
Jeg tør ik-ke."

Men Bør-ge var nu og-så
gå-et hen til tøn-den.

"Jeg vil jo ba-re hjæl-pe far,"
sag-de Karl Hen-rik.

"Sil-de-ne er grå.

Det er så ke-de-ligt.

Hvis vi nu far-ver dem

grøn-ne og gu-le og rø-de,

så bli-ver de rig-tigt flot-te

at se på.

Så sæl-ger far må-ske end-nu fle-re."

"Vent," sag-de Bør-ge.

"Jeg vil og-så se."

Tøn-den var me-get stor.

Den var li-ge så høj

som Bør-ge.

Han måt-te stå på tæ-er,

hvis han skul-le se ned i den.

"Nu hæl-der jeg",

sag-de Karl Hen-rik,
og så tøm-te han 3 fla-sker
ned i tøn-den.

"Jeg vil og-så hæl-de,"
sag-de Bør-ge,
og Karl Hen-rik gav ham en fla-ske
med rød far-ve.

Li-ge da Børge skul-le til at hæl-de,
tab-te han fla-sken,
og den rø-de far-ve
løb ud på gul-vet.

De to dren-ge må flyg-te

Men hvad var nu det?
Dren-ge-ne hør-te en lyd.
De stod helt stil-le
u-den at rø-re sig.
Nu hør-te de ly-den
helt ty-de-ligt.
De vid-ste, hvad det var.

I den an-den en-de
af la-ge-ret

gik en trap-pe op
til køb-mands-bu-tik-ken.
Her var der en lem i gul-vet,
som skul-le åb-nes,
før man kun-ne kom-me
ned ad trap-pen,
der nær-mest var en sti-ge.
De hør-te, at lem-men gik op.

"Løb" hvi-ske-de Karl Hen-rik,
og nu løb de to dren-ge,
alt hvad de kun-ne,
ud af la-ger-rum-met,
hen ad gan-gen
til en dør.
Så hør-te de de-res far rå-be.

Han hav-de set,
hvad der var sket,
og nu gik han
med lan-ge, vre-de skridt
hen mod gan-gen.

Dren-ge-ne hev i dø-ren.
Den bandt,
men hvis de fik den åb-net
var de ved trap-pen,
der gik fra kæl-de-ren
og ud til sti-en.

Så kun-ne de gem-me sig i ha-ven
el-ler ov-re på bon-de-går-den
ved si-den af.

Karl Hen-rik hev og hev.

Så gik dør-en op.

Dren-ge-ne for op ad trap-pen.

Nu var fa-ren nå-et til dø-ren.

Karl Hen-rik var al-le-re-de

u-de på sti-en.

Bør-ge var på det ø-ver-ste trin.

Fa-ren rak-te ar-men op.

Han var li-ge ved

at få fat i Bør-ge.

Men så kald-te mo-ren på ham.

Der var kun-der i bu-tik-ken,

og fa-ren måt-te gå til-ba-ge.

I hu-len

Bør-ge løb, alt hvad han kun-ne,
ef-ter Karl Hen-rik.

De to dren-ge pi-le-de ud
på mar-ken bag ved de-res ha-ve.
Her hav-de de en hu-le,
som de gem-te sig i.
De sad læn-ge og pu-ste-de.
En gang i-mel-lem
kig-ge-de Karl Hen-rik ud.
Da de i lang tid

ik-ke så no-gen,
tog de mod til sig,
og gik ud fra hu-len.
Men de tur-de ik-ke gå hjem end-nu.

De to dren-ge
sneg sig nu til-ba-ge
til de-res ha-ve.

Her sad de læn-ge
gemt bag en busk.

De så ik-ke no-get til de-res far.
De-res far var en rar mand,
Men han kun-ne godt
bli-ve rig-tigt vred,
når no-gen gjor-de no-get for-kert.

Det be-gynd-te at bli-ve mørkt,
og dren-ge-ne vil-le ger-ne ind.
De li-ste-de hen til hu-set,
men de tur-de ik-ke gå ind.

På den e-ne si-de af hu-set,
vok-se-de der en stor plan-te.
som fyld-te he-le mu-ren.
Den var dren-ge-ne go-de
til at kla-tre i.

Nu krav-le-de de op i den,
og hur-tigt var de næ-sten
op-pe ved ta-get.

Her var der et vin-du-e
ind til de-res væ-rel-se.

Vin-du-et stod lidt på klem,
og Karl Hen-rik krav-le-de ind.
Så hjalp han Bør-ge
med at kom-me ind.

De to dren-ge bli-ver hen-tet

Plud-se-lig hør-te de trin på trap-pen,

og hur-tigt som et lyn,

gem-te de sig un-der sen-gen.

Dø-ren gik op,

og de-res mor sag-de.

"Jeg hør-te jer godt.

Nu må I kom-me ned at spi-se,

og så må I ta-le med je-res far.

Han er sta-dig vred på jer,

og det er og-så slemt,

det I har gjort."

Bør-ge og Karl Hen-rik kom ud.

De gik ef-ter de-res mor.

Lidt ban-ge var de,

selv om de godt vid-ste,
at de-res far ikke vil-le slå.
Det gjor-de han al-drig.

Men de kun-ne ik-ke li-de
at bli-ve skældt ud,
og de-res far var god
til at skæl-de ud.

Det vær-ste er næ-sten,
når man godt ved,
at man har gjort no-get for-kert.

In-de ved bor-det
var der stil-le me-get læn-ge.
Så rej-ste de-res far sig op.
Men han skæld-te ik-ke ud.

Han for-tal-te dem,
hvor for-kert det var,
det de hav-de gjort.

Tøn-den med sild
hav-de væ-ret helt fuld.
Der var sild for man-ge pen-ge.
Men nu hav-de sil-de-ne
få-et al-le mu-li-ge far-ver.

De kun-ne ik-ke sæl-ges.
In-gen vil-le kø-be dem.
De måt-te smi-des ud,
al-le sam-men,
og så kun-ne de-res far
jo ik-ke tje-ne pen-ge på dem.

Karl Hen-rik så ned i bor-det.
"Und-skyld", hvi-ske-de han.
Bør-ge be-gynd-te at græ-de.
"Und-skyld far", snøf-te-de han.

Så spi-ste al-le om-kring bor-det,
u-den at no-gen tal-te.
Ef-ter ma-den
måt-te Bør-ge og Karl Hen-rik

gå den li-ge vej i seng.

Men der gik lang tid,

før de faldt i søvn.

Den gode nyhed

Nog-le gan-ge sker det,

at no-get slemt en-der godt.

Nu skal du ba-re hø-re.

Ef-ter at tøn-den

var ble-vet tømt for sild,

blev den ren-set.

Da den var tør igen,

kom den ud i ha-ven,

så de to drenge

kun-ne le-ge med den.

De brug-te den til at rul-le på,
og selv om det var me-get svært,
var det og-så me-get sjovt.

Det var det bed-ste, de vid-ste.

De to dren-ges ven-ner
var og-så med.

Al-le vil-le ger-ne prø-ve.

Men Bør-ge og Karl Hen-rik

for-tal-te ik-ke de an-dre,
hvad de hav-de la-vet
af "ga-le stre-ger".

De var flo-ve o-ver det,
de hav-de gjort,
og de var ba-re så gla-de for,
at han ikke læn-ge-re
var vred på dem.